

Przyjaciel Ludu

Pismo polsko-katolickie w południowej części Wielkopolski

Przyjaciel Ludu wychodzi trzy razy tygodniowo.
za pocztą miesięcznie 100 mk.
ekspedycji bez odnosh. w dom 90
z 100
140 mk. mies. Pojedynczy numer 10 mk.

Redaktor: Franciszek Duszyński.
Adres dla listów: Nowy Przyjaciel Ludu — Kępno (Wkp.)
Druk i nakład: Drukarni Spółkowej w Kępnie, ul. Mickiewicza 54.
Telefon nr. 47.

Cena ogłoszeń: wiersz petytowy jednolamowy 20 mk.,
żałobne i dla poszukujących pracy 15 M.,
Reklamy w dziale redakcyjnym 50 mk. za wiersz, przec
tekstem 75 mk. za wiersz. Na ogłoszenia ponad 10 razy
się powtarzające, odpowiedni rabat.

48. Kępno, na czwartek 27. kwietnia 1922 r. Rok IX.

Niemcy a sowjety.

I.
traktatu w Rapallo pomiędzy Niemcami
przeżyło dla całego świata tak niespo-
kój ten wywołał kolosalne i łatwo zro-
nienie na wszystkich. Wieść ta spadła
nam piorun z jasnego nieba, wytwarzając
szkic, ale zarazem wyjaśniając sytuację.
szewicy z całym cynizmem oraz niezwykłą
nai w otwarte karty!
niaka ta jednak, w gruncie rzeczy, jest
a po głębszym zastanowieniu się, oraz
faktów i wypadków z ostatnich tygodni,
wniosku, że jest ona jedynie logiczny m
tężej zakończeniem całego szeregu wy-
nienie dawno wiadomej prawdy o ścisłym
Niemców z sowjetami. Postaramy się
na odpowiednim zestawieniu.
Lenina i jego współpracowników, szerzy-
wizmu przenieśli na grunt rozkładający
Niemcy! Zostali przysłani nowi aposto-
tego teroru w zapłombowanych wagonach,
powalonego kolosa rosyjskiego
bolszewizmu, aby ziemię tę całkowicie
w jedną wielką pustynię, w jedną
najstraszniejszą jaką sobie wogóle
wziąć może — nędzę.
jak wiadomo, wykonali to z niezwykłą
tam gdzie do niedawna „wzięto
rozwoju życie, gdzie ludzie pra-
kali, walczyli, aby zdobyć sobie choć
tam gdzie były, chociaż cokolwiek
pierwotne ślady kultury i cywilizacji, —
pustynia, nikt nie dojrzy na przestrzeni
kilometrów istnienia ludzkiego życia, do-
ych, miast, wsi, a jeno wszędzie hula bez-
znosząc zgliszczą niedawno wygasłych
podczas nad polami, pokrytymi bujnym
teraz rosną i królują wszechwładnie
dzięki gospodarce sowjetów, została
do tak doskonałej ruiny, że dla dźwi-
rzeba będzie bardzo wyjęzionej i ofiarnej
szeregu pokoleń.
ustanowili wyzyskać tę sytuację i stworzyli
do nowego wzmocnienia się, rozpocząć
wyczerpaniem ran, jakie im zadała wojna
planowali zawładnąć całkowicie Rosją, ująć
i akcję jej odbudowy, aby potem mieć
w Rosji, w ziemiach których spoczywają
dotychczas skarby, na swą wy-
prowadzona systematycznie, a chociaż
nimalnie nie było pomiędzy Berlinem
banków dyplomatycznych, jednak sowjety
narzędziem w ręku polityki niemieckiej.
widomo, że nikt inny, tylko
bolszewików podczas walk tych
w broń i amunicję, że nawet oficer-
pracowali jako instruktorzy w armii
kazarami Berlina nasyłano całe zastępy
militaryjnych dla posiania sowjetyzmu
istniały w Rzeszy specjalne szkoły
gdzie przygotowano wybrańców dla
na naszych ziemiach. Kiedy watahy
zchnięto od Warszawy cofały się w nie-
prost dziwnym popłochu, i okrutny
przez nasze wojska zepchnięty na
Niemcy pojmowali swą neutralność w ten
żołdakom sowjeckim niby nic
masowo do Rosji. To jest tylko
az nadto wymowne.
Niemiec i bolszewicy nie mieli
się przy wspólnym stole
z delegatami innych państw
Keszka była jako państwo zwy-
w obradach Ententy, a sow-
jeszcze uznana przez żadne z mo-
miała być tą pierwszą próbą, nie
zadziała ona specjalnie zaintereso-
łatwo zrozumiałe zaniepokojenie

i duże bardzo wątpliwości co do samego rezultatu konferencji. Mieliśmy już możność dać na tym miejscu wyraz obawom, a wogóle cała poważnie myśląca i nie pozostająca pod wpływem niemieckim, czy też anonimowym prasa twierdziła, że obrady w Genewie nie przyniosą żadnych wyników i będzie dobrze, jeżeli się nie zakończą w jakiś nieprzewidywany sposób, powodując nowe konflikty.
Jak się już teraz okazuje, wszystkie te głosy miały za sobą dużo słuszności. Już podróż Cziczeryna z towarzyszącymi do Genewy dawała bardzo wiele do myślenia, bowiem ci czerwoni dyplomaci po drodze „nie tracili po drodze czasu“ jak się wyraził w jednym z wywiadów ich szef. Więc po naradach w Rydze, gdzie usiłowali pozyskać dla swoich celów państwa bałtyckie, a pomiędzy nimi również i Polskę, udają się do Berlina, gdzie są podejmowani z nlebywałymi wprost honorami, jako nadzwyczajni, a zarazem pożądana goście. Odbył się cały szereg długich i tajemniczych narad, o których dochodziły do wiadomości ogółu tylko bardzo skąpe, i niewyraźne informacje, prawdopodobnie, a nawet można powiedzieć, nie podlega żadnej wątpliwości, że właśnie podczas tych obrad w Berlinie uwzględniano poszczególne punkty umowy niemiecko-sowjeckiej która w demonstracyjny sposób była podana w Rapallo do wiadomości ogółu!
Podczas pierwszych dni obrad konferencji Genueńskiej zwracała uwagę taktyka jakiej trzymały się obie delegacje, taktyka, która wskazywała na to, że musi istnieć jakieś ścisłe porozumienie co do sposobu działania pomiędzy Niemcami a bolszewikami. Kiedy kanclerz Wirth w swojej inauguracyjnej mowie, określającej stanowisko Niemiec, a wygłoszonej na pierwszym plenarnym posiedzeniu uderzył w ton bardzo poje-
nawczy, starając się wykazać całkowitą lojalność Niemiec, co do postanowień konferencji w Cannes, Cziczeryn zaczął wyprawiać formalną i systematyczną obstrukcję we właściwy, aż nadto dobrze nam znany sposób bolszewikom. Cziczeryn wojował za siebie i za delegację niemiecką, a czynił to napewno za namową, — oraz w porozumieniu z Rathenauem, który rozumował, że tego rodzaju postępowanie, niemożliwe dla delegacji niemieckiej będzie jednak tolerowane przez aliantów w stosunku do sowjetów, a zarazem przyczyni się do poparcia pretensji Niemiec. Więc zgłasza Cziczeryn ostre protesty jeden za drugim, wywołuje niemieckiej ostre repliki ze strony tych przedstawicieli państw, przeciwko którym protesty te zostały zwrócone, gra na zwłokę w obradach pod pretekstem gruntowniejszego przestudjowania, doręcznego wszystkim delegacjom protokołu, opracowanego przez rzeczoznawców aljanckich w Londynie, w sprawie odbudowy Rosji, a w międzyczasie wykończa traktat z Niemcami.
Niemcy i bolszewicy twierdzą w swych wyjaśnieniach, dotyczących traktatu w Rapallo, że układy te toczyły się już od długiego szeregu miesięcy, i że ich zakończenie, oraz podpisanie akurat podczas konferencji Genueńskiej były jedynie wypadkowe, a nie celowe. Podobnego rodzaju wywody nie zasługują bynajmniej na wiarę. Nie chodzi tu o sam czas trwania układów, jest to bowiem rzeczą mniej ważną, ale fakt, że wybrano akurat termin konferencji do podpisania go, co jest swego rodzaju prowokacją państw sprzymierzonych, na co nawet Lloyd George, zawsze względny w stosunku do Niemiec i sowdepji, był bardzo oburzony. Niemcy tym swoim krokiem przyczynili się do zatarcia różnic, jakie istniały pomiędzy sprzymierzonymi.

Widmo wojny.

Znany publicysta francuski Leon Daudet zamieścił w „Action Francaise“ dłuższy artykuł, w którym twierdzi, że niebezpieczeństwo wojny może zagrażać już w najbliższej przyszłości, o ile Poincaré nie zwoła Izby i nie uzyska od niej szerszych pełnomocnictw specjalnych Niemcy czynią obecnie pocichu przygotowania do mobilizacji, a oficerowie sztabu niemieckiego przebywają w Moskwie, gdzie radzą wspólnie z Trockim nad sprawą zaatakowania Polski.

Niemcy chcą wojny.

Koła paryskie są zdania, że traktat niemiecko-rosyjski wstrząśnie Europą i sądzą, że konieczna jest wspólna konferencja przedstawicieli wielkiej i małej ententy, jako też przedstawicieli Polski, która szczególnie jest narażona na niebezpieczeństwo. Rząd francuski ma wiadomość o tem, że nad granicą korytarza polskiego znajduje się niemiecka kawalerja przebrana za policję. W związku z przewidzianą likwidacją kontroli sprzymierzonych na G. Śląsku i zamierzonym wycofaniem wojsk koalicyjnych z G. Śląska, gen. Nollet potwierdził wczoraj w rozmowie z prezydentem Poincarem, że Niemcy codziennie wysyłają broń na G. Śląsk. Wobec powyższego Francja przedłoży sprzymierzonym swoją opinię w tej sprawie w nadziei, że uznają oni konieczność starannego zbadania nowowytworzonej ogólnej sytuacji.
Założony w całych Niemczech „Heimatbund“ spotęgował w ostatnim czasie swą działalność agitacyjną i zaangażował sobie do pomocy znanych z wojny światowej generałów i admirałów, którzy po różnych miastach i miasteczkach Prus Wschodnich wygłaszają odczyty i krzewią wśród ludu ideę odwetu. Po generale Letow-Vorbecku objeżdżał niedawno Prusy Wschodnie admirał Scheer, po nim przybył admirał Manthey, w ostatnich dniach zjechał generał Westarp i admirał Tirpitz. Pou koniec zjazdu ogłosił, że w Prusach Wschodnich generał Rell, szef sztabu generalnego 20 korpusu armji, po nim przybędzie generał Litzmann, a w końcu generał Ludendorff. Po odczytach i przemówieniach pełnych nienawistnych wycieczek przeciwko Polsce odbywają prelegenci ścisłe poufne pogadanki.
Zbrojenia bolszewickie.
Z Moskwy donoszą, że do b. oficerów armji białych stosowana jest masowo amnestja. Oficerowie tych armji przyjmowani są do wojsk sowjeckich pod warunkiem uznania obecnego rządu. Większość oficerów b. armji Denikina i Wrangla otrzymała już odpowiednie stanowiska w szeregach bolszewickich. Ci, którzy odmówili korzystania z amnestji, pozostali w obozach koncentracyjnych.
Pisma finlandzkie donoszą, że w Kronsztadzie z rozkazu Trockiego rozpoczęto gorączkowy remont statków wojennych. Statki mają być gotowe do wypłynięcia każdej chwili na wodę.
Tajne umowy sowiecko-niemieckie.
Według wiadomości nadeszłych do Paryża, traktat niemiecko-sowiecki zawiera cały szereg tajnych postanowień.
I tak, między innymi, Niemcy zobowiązały się do udzielenia Rosji znacznej pomocy finansowej w wysokości 20 milionów funtów niejako tytułem wynagrodzenia za okupowanie w swoim czasie Ukrainy.
Pozatem Niemcy zobowiązały się nie dostarczać żadnego materiału wojennego Polsce, Rumunii, Estonii w innym państwowym, położonym na pograniczu Rosji.
Zakłady Kruppa mają otrzymać pozwolenie na fabrykację armat i materiału wojennego w kilku rosyjskich hutach żelaznych, zwłaszcza w okolicy Permu i Tambowa.
Panuje ogólne przekonanie, że postanowienia tego traktatu są skierowane w pierwszej linii przeciw Polsce i z tego powodu w kołach politycznych objawia się wielkie wzburzenie.
Paryskie poważne koła polityczne i wojskowe mają już niektóre szczegółowe wiadomości o tajnej wojskowej umowie niemiecko-sowieckiej, o której istnieniu doniesiono zaraz po ogłoszeniu układu w Rapallo, a mianowicie, że wspólne działanie wojskowe ma nastąpić w razie naruszenia przez Polskę granic na Górnym Śląsku lub działań wojskowych Polski na granicy Prus Wschodnich. Jest rzeczą jasną, że wytworzenie przez Niemcy pozorów takich na Górnym Śląsku lub na granicy Prus Wschodnich nie przedstawia najmniejszej trudności.

Odpowiedzi redakcji.

P. Andrzej Krysztofiak w Siedleminie. Za list dziękujemy, jednakże umieścić go nie możemy, gdyż sprawa drożyny węgla wyjaśniona została odpowiedzią firmy Żółtowski & S-ka.

Hojne ofiary na rzecz T-wa Pomoc Inwalidom Polskim.

P. Bogusław Lubieński z Kięczyna (pow. Szamotulski) ofiarował na fundusz T-wa Pomoc Inwalidom Polskim, pozostałym po poległych i Weteranom z roku 1863, — 500,000, Mk (pięćset tysięcy Marek), p. Seweryn Szulc z Droszki (pow. Kępiński) zadeklarował na zebraniu informacyjnym, zwołanem w celu organi-

zacji Komitetu Powiatowego pomienionego T-wa, 250,000, Mk. (dwieście pięćdziesiąt tysięcy Marek).

W imieniu wszystkich ofiar wojny, składa T-wa hojnym ofiarodawcom serdeczne Bóg zapłać, dziękując za znaczne ich czyny, dowodząc głębokiego zrozumienia zdrowotności akcji ratowniczej, prowadzonej przez T-wa Pomoc Inwalidom Polskim.

(—) Dr. Namysł. (—) Dr. St. Krasicki.
prezes. Kier. Oddz. I.

Miljonówka.

W sobotnim ciągnięciu miljonówki wygrana padła na nr. 808,442

Notowania Urzędu Stanu Cyw.

Za czas od 18-go — 22-go kwietnia

Urodzenia.

Czesław Zapart * 10. 4. 22. w Kępnie.
* 16. 4. 22. w Kępnie. Urszula, Emilia,
13. 4. 22 Kępnie. Czesław Fiolka * 18.
Helena Jokieli * 15. 4. 22. w Kochłowach.
4. 22. w Kochłowach. Stanisław Filipiak * 14.
miel. Rudolf Trombke * 14. 4. 22. w Przyb.
Malinowska * 17. 4. 22. w Kępnie. Helena
w Kępnie.

Zgony:

Stanisława Adamska † 16. 4. 22. w Kępnie.
Wincentyna Solarek † 16. 4. 22. w Ostrowcu.
Wdowa Marja Maciejewska † 18. 4. 22. w
70 lat.

W niedzielę, dnia 23. kwietnia r. b. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach mój najdroższy mąż, nasz kochany ojciec

s. p.

Marcin Hadryś,

o czem donoszą w ciężkim smutku pograżeni

żona z rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w środę o godz. 6 wieczorem z domu żałoby. 469

Licytacja

na 470

repozytorje, butelki i skrzynie do piwa, wóz w dobrym stanie, sprzęty rolnicze, 2 półszorki, 17 roi pszczół z ulami, 1 centryfugę, 2 szopy (do rozbierania), 1 magiel i inne rzeczy

odbędzie się

w piątek 28. kwietnia b. r. o godz. 11 przed poł. u Wiktora Hajdziony w Rakowie.

Przedstawiciel Górnośląskiej firmy poszukuje

dobrze umeblowanego

pokoju

od 1. lub 15. maja

Zgłoszenia pod B. A. do ekspedycji Now. Przyj. Ludu pod nr. 488

Używany 464

WOZIK dziecięcy

sprzeda

JAŃSKI, Rychtal.

Krawcowa

kłóra przyjechała z Krakowa, przyjmuje wszelkie prace w zakresie krawiectwa wchodzące do domu. 484
ul. Baranowska 109
parter.

Przy zapotrzebowaniach na wszelkie 476

materiały budowlane

przelecamy nagłaco w własnym interesie nas w konkurencją wiać.

Bracia Schlieper,
hurtownia materiałów budowlanych.
Bydgoszcz, Telefon 306.

Jarmark

w Rychtalu odbędzie się w środę, dnia 26 kwietnia 1922 r. Magistrat.

Szan. Publiczności Kępna i okolicy donosimy uprzejmie, że otworzyliśmy przy ul. Warszawskiej 250.

zakład malarski

i wykonujemy wszelkie prace w zakresie malarstwa wchodzące.

O łaskawe poparcie młodego przedsiębiorstwa proszą

Kaźmierczak & Siwik.

Ogłoszenie.

Niniejszem podaje się wszystkim pracodawcom okolicy Rychtala do wiadomości, iż kasa chorych będzie od 25. bm. wysyłać lekarza do Rychtala 2 razy tygodniowo, każde wtorki i piątki po południu od 2 do 6.

Powiatowa Kasa Chorych

P. Jasiński

Bieda
Dyrektor.

Kino - Teatr = Renaissance.

W środę i czwartek wyświetlać będziemy wielki dramat sensacyjno-detektywny

MASKA

w 5 wielkich aktach. W głównej roli MAX LANDA jako detektyw.

Obraz pełen sensacji i zainteresowania. Nikt nie powinien zaniedbać okazji ujżenia tego nadzwyczajnego filmu detektywnego.

Wkładka
Sąd Salomona.

481

Dyrekcja.

FRANCISZEK TYC

destylacja i restauracja
KĘPNO, ul. Wawrzyniaka 90

poleca

okowitę,
wszelkiego rodzaju
wódki, likiery, wina
cygara i papierosy.

Ceny umiarkowane.

Usługa rzetelna.

Mebłe gięte, fotele, kanapki, krzesła, stoliki bardzo taniol Koszyczki do asysty, koszyczki do kwiatów i inną galanterję koszykarską, poleca PP. Kupcom największa hurtownia tych artykułów „BAZAR“ Tow. Przemysłowe Handlowe z ogr. por. w OSTROWIE (Pozn.) ul. Kolejowa 4. Telefon nr. 288 Dla P. P. Kupców, dających gwarancje, udzielamy kredytu. 471
Prosimy uprzejmie odwiedzić nasze składy.

Poszukujemy od zaraz

SZOFERA

obeznanego z wulkanizowaniem gum.

Kępińskie Młyny Parowe T. A. Kępno.

Płyty gipsowe, gips do czyszczenia i w kawałkach, tkaniny trzciniowe, 475

Surdul

w dobrym stanie na sprzedaż.

Zgłoszenia do eksp. N. P. L. nr. 478.

Kto udzieli jednej par-niencie lekcji

języka francuskiego?

Zgłoszenie do eksp. N. P. L. pod nr. 485.

Parę set metrów

gryczpanu

ma do oddania

Ogród Droszki.

Wapno w kawałkach

cement portlandzki,

wapno cementowe. 474

Magistrat ma zamiar ochronkę dla

we wieku przedszkolnym i o odpowiednią siłę. Rodzicow dciatwy zaprasza się celem w tej sprawie na zebranie, w piątek, dnia 28. bm. o południu na sali ratuszowej Kępno, dnia 25. kwietnia

Magistrat

Dobrowolna

W czwartek 27. kwie-

o godzinie 9 przed

sprzedawane będą publicznie

sprzęty biurowe

najwięcej dającym za

Mizgayski

482 kom. sąd. w Kępnie

Licytacja przym

W czwartek, dnia 27. kwie-

o godz 12 w poł sprze-

w Kępnie ul. Warszawskiej

1 powóz kryty, 08

w dobrym stanie najwięcej

gotówkę. Mizgayski, kom. sąd. w